

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Udlændinge- og Integrationsministeriets administration efter Paposhvili-dommen

Som Udlændinge- og Integrationsministeriet er bekendt med, har jeg fulgt ministeriets håndtering af sager om bl.a. humanitær opholdstilladelse efter den såkaldte Paposhvili-dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol den 13. december 2016. Jeg henviser til den nyhed af 12. januar 2018, som er offentliggjort på min hjemmeside, og som jeg samme dag sendte i kopi til ministeriet.

På min forespørgsel i brev af 27. februar 2018 har Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg i brev af 1. marts 2018 oplyst, at der ikke i udvalgets protokol for de åbne samråd den 11. januar og 20. februar 2018 (henholdsvis samrådsspørgsmål M af 7. december 2017 og samrådsspørgsmål P-Q af 16. januar 2018, UUI alm. del 2017-2018) er gjort notat om beslutninger i anledning af samrådene.

Efter telefonisk forespørgsel har jeg modtaget Udlændinge- og Integrationsministeriets brev af 5. marts 2018 med bilag (kopi af udlændinge- og integrationsministerens fortrolige besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg).

Jeg har gennemgået disse besvarelser og besvarelser af spørgsmål fra udvalget af ikke fortrolig karakter. Herudover har jeg set optagelserne fra de to samråd.

På den baggrund og med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1, anmoder jeg venligst Udlændinge- og Integrationsministeriet om en udtalelse.

1. Overordnet afgrænsning

Det fremgår af det foreliggende materiale, at udlændinge- og integrationsministeren over for Folketinget bl.a. har oplyst, at Udlændinge- og Integrationsmi-

26-03-2018

Dok.nr. 17/05623-18/CM
Bedes oplyst ved henvendelse

nisteriet efter Paposhvili-dommen har behandlet sager forkert, og at personer er blevet sendt ud af Danmark på et forkert grundlag.

Ministeren har oplyst, at dette ikke er gjort bevidst, men at det skyldes fejl, herunder juridiske vurderinger, der ikke var korrekte, og manglende procedurer med henblik på at følge sager og domme på det internationale område. Ministeren har redegjort for og beklaget forløbet.

På den baggrund har jeg ikke tilstrækkelig anledning til at foretage en undersøgelse af forløbet op til, at ministeriet – som jeg forstår det – i december 2017 blev opmærksom på, at ministeriet havde vurderet de spørgsmål, som dommen rejste, forkert.

Jeg vil imidlertid gerne følge op på enkelte fremadrettede spørgsmål i forhold til udlændinge, hvis sager ikke måtte være behandlet korrekt, og i forhold til ministeriets initiativer til at forhindre, at en lignende situation skal opstå igen.

2. Identifikation af relevante sager

Udlændinge- og integrationsministeren har over for Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg oplyst, at der i ministeriet er taget skridt til at identificere sager, som er blevet fejlbehandlet, og til at få dem korrekt behandlet.

Jeg beder i den forbindelse venligst ministeriet om at redegøre for følgende:

2.1. Ministeren har anført, at Paposhvili-dommen har betydning for de afgørelser, som ministeriet har truffet *efter* den 13. december 2016, hvor dommen blev afsagt, og at der derfor ikke er truffet afgørelser *inden* den 13. december 2016, som strider mod praksis efter dommen. Jeg henviser til ministerens svar på spørgsmål nr. 667.

På linje hermed har ministeren i svar på spørgsmål nr. 300 anført, at dommen også kan være relevant for sager, hvor der er sket faktisk udsendelse *efter* den 13. december 2016 af udlændinge, der måtte have en afgjort eller verserende sag om humanitær opholdstilladelse.

Jeg forstår det anførte således, at Udlændinge- og Integrationsministeriet efter ministeriets opfattelse ikke som følge af dommen kan have forpligtelser i forhold til sager, som er afgjort – eller udsendelser, som er effektueret – *inden* den 13. december 2016.

Hvis dette er korrekt forstået, beder jeg ministeriet redegøre for sit synspunkt, herunder i forhold til almindelige forvaltningsretlige principper om pligt til genoptagelse af sager i tilfælde, hvor myndighedernes retsopfattelse underken-

des af domstolene. Se f.eks. Karsten Revsbech, Carl Aage Nørgaard og Jens Garde, Forvaltningsret, Sagsbehandling, 7. udg., 2014, s. 126 f. og Karsten Revsbech og Jens Garde, Forvaltningsret, Almindelige Emner, 6. udg., 2016, s. 142-143.

2.2. Jeg forstår, at ministeriet pr. 15. februar 2018 havde identificeret en række sager hvor Paposhvili-dommen kan have betydning. Herunder sager, som efter ministeriets opfattelse var blevet – eller kunne være blevet – fejlbehandlet, og som ministeriet derfor skulle se på igen.

Ministeren har således i svar af 11. januar 2018 på spørgsmål nr. 287 – og under samrådet samme dag – oplyst, at ministeriet manuelt har gennemgået de sager, hvor der er truffet afgørelse efter Paposhvili-dommen, og at ministeriet også har gennemgået de sager, hvor der er sket udsendelse af Danmark efter dommen.

Ministeren har videre oplyst, at ministeriet i den forbindelse har fundet frem til foreløbigt i alt 11 sager, hvor dommen kan have relevans, og som der derfor er grund til at se nærmere på.

Derudover har ministeren oplyst, at én sag vedrørende udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 4, er blevet taget op til fornyet behandling.

Ministeren har i svar af 19. februar 2018 på spørgsmål nr. 367 oplyst, at ministeriet har udsat udrejsefristen i 26 andre sager, hvor dommen kan have betydning. Jeg er opmærksom på gennemgangen af sagerne i ministerens fortrolige svar af samme dato på spørgsmål nr. 324.

Jeg beder ministeriet om nærmere at redegøre for, hvordan ministeriet har fundet frem til de relevante sager, herunder i hvilke overordnede grupper af sager ministeriet i første omgang har søgt efter de relevante sager.

Jeg beder også ministeriet om at redegøre for, efter hvilke kriterier ministeriet dernæst har foretaget den nærmere udskilning af de relevante sager.

2.3. Det fremgår af ministerens svar af 19. februar 2018 på spørgsmål nr. 304, at otte personer i de 11 sager, der er nævnt i pkt. 2.2, er rejst eller sendt ud af Danmark, og at ministeriet på tidspunktet for besvarelsen havde fået kontakt til fem af disse personer.

Jeg beder ministeriet om at redegøre for, om ministeriet nu har fået kontakt til de resterende tre personer.

Jeg beder også ministeriet om at oplyse, om ministeriet har taget kontakt til personer i de 26 andre nævnte sager, der måtte være rejst ud af Danmark.

Derudover beder jeg ministeriet om at oplyse, hvad kontakten til de pågældende personer har ført til, herunder om de eventuelt er indrejst i Danmark og i så fald under hvilke eventuelle betingelser.

3. Vejledning til berørte personer mv.

I relation til spørgsmålet om identifikation af relevante sager med henblik på eventuel genoptagelse (se pkt. 2.2) beder jeg venligst ministeriet om at redegøre for, hvordan ministeriet indtil nu har vejledt berørte – og muligt berørte – personer. Jeg beder også ministeriet om at redegøre for, hvordan ministeriet eventuelt fremadrettet vil vejlede.

Pligten til at vejlede borgerne inden for en myndigheds sagsområde følger af forvaltningslovens § 7, stk. 1, og af almindelige retsgrundsætninger. Jeg henviser også til offentlighedslovens § 17 om myndighedens aktive informationspligt.

Om spørgsmålet bemærker jeg foreløbigt:

Jeg er opmærksom på, at ministeriet i en nyhed af 6. januar 2018 har orienteret om Paposhvili-dommen og behovet for justering af praksis på området. Ministeriet har i nyheden endvidere oplyst, at eventuelle berørte udlændinge, der ikke er blevet skriftligt kontaktet af ministeriet om udsættelse af deres udrejsefrist, selv kan rette henvendelse til ministeriet.

Udlændinge- og integrationsministeren har i svaret på spørgsmål nr. 287 oplyst, at usikkerhed forbundet med ministeriets gennemgang af relevante sager er medvirkende til, at ministeriet i nyheden af 6. januar 2018 oplyser, at man kan kontakte myndighederne, hvis man mener, at man er omfattet dommen, men ikke hører noget fra myndighederne.

Nyheden af 6. januar 2018 er offentliggjort på www.uim.dk og www.nyidanmark.dk. Det kræver imidlertid en søgning på hjemmesiderne at finde nyheden, og den er ikke umiddelbart tilgængelig på de steder, hvor myndighederne vejleder om humanitær opholdstilladelse.

Der findes vejledning på www.nyidanmark.dk under punktet "Ansøg om humanitær opholdstilladelse". Siden fremstår som sidst opdateret den 8. december 2017.

Betingelserne for at få humanitær opholdstilladelse er bl.a. beskrevet således:

”Hvis du ansøger om helbredsbetingset opholdstilladelse, og behandlingen er tilgængelig i dit hjemland, kan du ikke få humanitær opholdstilladelse.

Det forhold, at du ikke har råd til behandling i hjemlandet, har ingen betydning for ministeriets afgørelse, og det kan derfor heller ikke føre til meddelelse af en opholdstilladelse.”

Endvidere er der henvist til praksis som beskrevet i notater om ”Integrationsministeriets praksis for meddelelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1” af henholdsvis af 2. september 2008 og 1. august 2010.

Jeg bemærker i øvrigt, at nyheden af 6. januar 2018 ikke direkte omtaler justeringen af ministeriets praksis ved behandling af sager, hvor der meddeles afslag på humanitær opholdstilladelse som følge af, at en udlænding er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 4, og at den således ikke indeholder særskilt information stilet til denne gruppe af udlændinge.

4. Forebyggelse af lignende situationer i fremtiden

Endelig beder jeg venligst ministeriet om at redegøre for, hvilke tiltag ministeriet har iværksat for at sikre, at en lignende situation ikke opstår igen.

I den forbindelse beder jeg ministeriet om redegøre for, hvordan ministeriet fremover sikrer en tilstrækkelig overvågning af internationale domme, herunder domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

5. Frist for besvarelse mv.

Jeg beder venligst om at modtage Udlændinge- og Integrationsministeriets udtalelse **inden udgangen af april 2018**.

Jeg vil offentliggøre denne henvendelse på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen